

Convenis internacionals

Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús.

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 13 de novembre del 2025 ha aprovat la ratificació al següent:

Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús

L'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus), signat a Brussel·les el 30 de juny del 2001, té com a objecte la liberalització dels serveis de transport ocasional internacional de viatgers per carretera i l'harmonització de les condicions fiscals, socials i tècniques d'aquests serveis, de l'accés a la professió de transportista, i dels autocars i autobusos utilitzats.

Andorra va dipositar l'instrument d'adhesió el 12 de maig del 2020 i l'Acord va entrar en vigor per al Principat l'1 d'agost del mateix any.

Amb l'objectiu d'estendre l'abast de l'Acord als serveis regulars i als serveis regulars especials de transport de viatgers, el 5 de desembre del 2014, el Consell de la Unió Europea (UE) va autoritzar la Comissió a iniciar negociacions amb les parts contractants per a l'adopció d'un Protocol que pugui completar en aquest sentit les disposicions de l'Acord Interbus. Malgrat un primer procés fallit d'obertura a la signatura de la primera versió del Protocol el 2018, el Consell de la UE va tornar a autoritzar la Comissió a dur a terme negociacions addicionals i es va tornar a obrir a la signatura una nova versió del Protocol.

El Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús, que conté aquestes disposicions per als serveis regulars i regulars especials, està obert a l'adhesió o la ratificació de les parts contractants de l'Acord Interbus.

El Protocol Interbus té la voluntat d'ampliar l'àmbit d'aplicació dels serveis de transport de l'Acord, mitjançant disposicions que estableixen procediments per als serveis regulars i regulars especials de transport subjectes a autorització, per cobrir igualment aquests serveis subjectes a determinades condicions.

Així mateix, estableix que l'accés al mercat de serveis regulars i regulars especials s'ha d'atorgar mitjançant un procediment d'autorització uniforme, sempre que s'apliqui el cabal europeu en matèria de transport de viatgers per carretera, i en particular les disposicions tècniques i les disposicions relatives a la seguretat viària, les qualificacions dels conductors, les normes socials, els drets dels passatgers, el medi ambient i l'accés a la professió.

Per tant, el Protocol Interbus contribueix a unificar, simplificar i potenciar el transport regular internacional de viatgers en autobús i autocar. Simplifica els procediments, les autoritzacions i els controls, i ajuda així a reduir la burocràcia i facilita les operacions de transport de viatgers. Millora la cooperació internacional en el sector del transport per carretera, promovent serveis d'autobús i autocar transfronterers més fàcils i eficients, que beneficien tant els operadors com els usuaris, reduint costos i millorant l'eficiència del servei.

L'autorització d'explotació dels serveis oferts pel Protocol s'aprova de conformitat amb el procediment d'autorització de les autoritats competents de totes les parts contractants o els estats membres de la Unió

Europea afectats d'origen i destinació o pels territoris pels quals passa el servei, i es concedeix per part de l'autoritat expedidora del lloc d'origen o de destinació del servei.

Aquesta autorització permet dur a terme el servei entre l'origen i la destinació al transportista sol·licitant establert en la part contractant d'origen o destinació del servei, o al transportista establert en la part contractant d'origen o destinació al qual els altres transportistes encarreguin el servei a aquests efectes, o en el cas d'associació o de grup.

Aquesta autorització ha de ser l'única necessària per dur a terme el servei. No s'han d'exigir altres autoritzacions per passar pel territori de les parts contractants o dels estats membres de la Unió Europea, o per les seves fronteres com a part del servei, independentment que es recullin o es deixin viatgers en les parts contractants o els estats membres de la Unió Europea pels territoris pels quals passi el servei.

Cal destacar que l'Acord Interbus continuarà aplicant-se en el seu estat actual al transport internacional ocasional de passatgers en autocar o autobús. El Protocol desenvolupa els serveis regulars i regulars especials de transport internacional de viatgers en autocar o autobús per proporcionar una mobilitat assequible als ciutadans europeus, els turistes estrangers, la indústria turística i les regions europees en general. D'altra banda, permet una homogeneització dels procediments d'autorització i del funcionament de les línies internacionals regulars i regulars especials.

Tenint en compte que el Principat d'Andorra va signar el Protocol el 14 de setembre del 2022 i que el mateix Protocol ja està en vigor per a la UE, Bòsnia i Hercegovina, Moldàvia, Albània, el Regne Unit i Ucraïna, ratificar el Protocol permet completar les disposicions existents i desenvolupar els serveis de transport internacional.

Per al Principat d'Andorra, la ratificació d'aquest Protocol s'inscriu en el procés d'aproximació al mercat interior de la Unió Europea, i s'alinea amb el cabal de la normativa comunitària.

El Protocol Interbus està pensat per als països europeus tercers que mantenen una relació de proximitat amb la Unió Europea, ja sigui com a països candidats o candidats potencials a estat membre o països associats: el Regne Unit, Albània, Bòsnia i Hercegovina, Moldàvia, Montenegro, Macedònia del Nord, Turquia, Ucraïna i Andorra.

El Protocol Interbus reprèn els elements centrals del Reglament (CE) núm. 1073/2009 del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'octubre del 2009, pel qual s'estableixen normes comunes d'accés al mercat internacional dels serveis d'autocars i autobusos. Així, l'article 5 del capítol 2 del Reglament esmentat es correspon amb l'article 6 del Protocol Interbus; els articles 6 a 11 del capítol 3 del mateix Reglament es corresponen amb els articles 8 a 13 del Protocol Interbus.

El Reglament 2009/1073 és un acte de base inclòs en el capítol 2 de l'annex XIII (Transport per carretera) tal com preveu el text de l'Acord d'associació entre la Unió Europea i el Principat d'Andorra.

Per tant, la ratificació del Protocol Interbus alinea el marc jurídic andorrà amb les principals disposicions del Reglament (CE) núm. 1073/2009 i consegüentment amb els estats membres de la Unió Europea.

Cal precisar que el transport regular internacional de viatgers en autobús i autocar és una part important de l'activitat de les empreses andorranes, membres de l'Associació de Transportistes de Viatgers d'Andorra (ATVA). Aquesta activitat creixerà en els anys vinents, tenint en compte l'augment de l'activitat turística, així com les exigències de la sostenibilitat, el repte de la mobilitat i la integració més gran d'Andorra amb els països de l'entorn.

També cal tenir en compte que la majoria de les empreses andorranes del sector ja apliquen el marc normatiu recollit al Protocol Interbus, perquè facilitar la prestació de serveis internacionals de transport de viatgers. Per tant, la ratificació del Protocol no suposa un canvi significatiu en la praxi per a les empreses del sector, però sí que implica un avenç en la seguretat jurídica, l'estabilitat i la predictibilitat del marc jurídic que regeix el transport públic de viatgers.

Tenint en compte les consideracions exposades,

S'aprova:

La ratificació del Principat d'Andorra del Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús.

El Ministeri d'Afers Exteriors donarà a conèixer la data de l'entrada en vigor per a Andorra d'aquest Protocol.

Casa de la Vall, 13 de novembre del 2025

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Nosaltres els coprínceps manifestem el consentiment de l'Estat per obligar a través d'ell, n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, i autoritzem que a partir d'aquell moment es pugui lliurar l'instrument de ratificació corresponent.

Emmanuel Macron
Copríncep d'Andorra
President de la República Francesa

Josep-Lluís Serrano Pentinat
Copríncep d'Andorra
Bisbe d'Urgell

Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús

Les parts contractants,

Tenint en compte la voluntat de desenvolupar i de promoure més el transport internacional de viatgers a Europa, i facilitar-ne l'organització i el funcionament;

Tenint en compte la importància creixent del turisme i la voluntat de fomentar més els intercanvis culturals entre les parts contractants d'aquest Protocol;

Vist l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus),¹ tal com fou modificat posteriorment, que va entrar en vigor l'1 de gener del 2003;²

Tenint en compte la voluntat d'ampliar l'àmbit d'aplicació dels serveis de transport de l'Acord Interbus per cobrir igualment els serveis regulars i els serveis regulars especials subjectes a determinades condicions;

Considerant el que segueix:

- (1) L'àmbit d'aplicació de l'Acord Interbus s'ha d'ampliar mitjançant disposicions que estableixin procediments per als serveis regulars i regulars especials subjectes a autorització;
- (2) Aquest Protocol, que conté aquestes disposicions, ha d'estar obert a l'adhesió de les parts contractants de l'Acord Interbus;
- (3) Actualment, excepte en el cas d'acords d'associació, la liberalització dels serveis regulars i regulars especials subjectes a autorització només s'ha d'aplicar als serveis amb origen o destinació en la part contractant d'establiment del transportista per carretera en la qual estiguin matriculats els seus vehicles;
- (4) Si bé cal excloure la possibilitat que els serveis regulars o regulars especials amb origen o destinació en la mateixa part contractant els prestin transportistes establerts en una altra part contractant, aquests transportistes han d'estar autoritzats a recollir o a deixar viatgers en parades prèviament establertes en el marc d'un servei, sempre que no transportin viatgers entre dos parades situades en una mateixa part contractant que no sigui la seva part contractant d'establiment;

¹ DO L 321 del 26.11.2002, pàg. 13.

² DO L 321 del 26.11.2002, pàg. 44.

(5) El principi de no-discriminació per motius de nacionalitat o de lloc d'establiment del transportista, així com de lloc de sortida o de destinació de l'autobús o de l'autocar i del servei ofert, hauria de ser la base per prestar serveis internacionals de transport de viatgers per carretera;

(6) És necessari establir models uniformes del formulari de sol·licitud i d'autorització de serveis internacionals regulars i regulars especials per facilitar i simplificar els procediments. A fi d'evitar interpretacions divergents, s'ha d'especificar quins són els documents que serveixen com a requisits de control, que s'han de dur en el vehicle i que s'han de presentar si ho sol·licita qualsevol inspector autoritzat de conformitat amb aquest Protocol;

(7) L'autorització d'explotació de serveis internacionals regulars o regulars especials de transport de viatgers per carretera, aprovada, de conformitat amb el "procediment d'autorització", per les autoritats competents de totes les parts contractants o dels estats membres de la Unió Europea afectats d'origen i destinació i dels territoris pels quals passa el servei, i concedida per l'autoritat expedidora del lloc d'origen o de destinació del servei, ha de permetre dur a terme el servei entre l'origen i la destinació de l'itinerari al transportista sol·licitant establert en la part contractant d'origen o destinació del servei, o al transportista establert en la part contractant d'origen o destinació al qual la resta de transportistes encarreguin el servei a aquests efectes, o en el marc d'una associació o d'un grup de transportistes. Aquesta autorització ha de ser l'única autorització necessària per dur a terme el servei. No s'han d'exigir autoritzacions diferents per passar pel territori de les parts contractants o dels estats membres de la Unió Europea, o per les seves fronteres, com a part del servei, independentment que es recullin o es deixin viatgers en les parts contractants o estats membres de la Unió Europea pels territoris dels quals passi el servei;

(8) Sempre que es compleixin determinades condicions, una part contractant o un estat membre de la Unió Europea ha de poder decidir que els serveis internacionals regulars o regulars especials amb origen o destinació en el seu territori estiguin subjectes a acords d'associació entre els transportistes establerts en el país d'origen i de destinació d'aquest servei. Els transportistes establerts en el territori de parts contractants o d'estats membres de la Unió Europea pels territoris dels quals passa el servei que recull o deixa viatgers, han de poder participar en aquestes associacions;

(9) Convé posar en marxa un Comitè Mixt per gestionar aquest Protocol, garantir-ne l'aplicació correcta i uniforme i adaptar els annexos per tenir en compte els avenços tècnics i legislatius;

(10) És necessari que les parts contractants apliquin mesures socials uniformes pel que fa al treball de les tripulacions dels autobusos o autocars dedicats al transport internacional per carretera, que es regeix per les normes previstes a l'Acord Interbus, al qual ha de remetre aquest Protocol;

(11) Les condicions en les quals es porten a terme els serveis regulars i els serveis regulars especials s'han de regir per les normes previstes per l'Acord Interbus, al qual ha de remetre aquest Protocol, sense perjudici de les normes específiques, com s'indica en l'annex 1 d'aquest Protocol;

(12) L'harmonització de les condicions tècniques aplicables als autobusos o autocars utilitzats per a serveis internacionals entre les parts contractants s'ha de regir per les normes previstes per l'Acord Interbus, al qual ha de remetre aquest Protocol, tal com es preveu en l'annex 2 d'aquest Protocol;

Han decidit establir normes uniformes aplicables als serveis internacionals regulars i regulars especials de transport de viatgers en autocar o autobús, i

Han convingut el següent:

Secció I. Àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Àmbit d'aplicació

1. Aquest Protocol és aplicable:

a) al transport internacional de viatgers de totes les nacionalitats per carretera, mitjançant serveis regulars i serveis regulars especials utilitzant autocars i autobusos;

(i) entre els territoris de dos parts contractants i, si fos necessari durant l'execució d'aquests serveis, en trànsit pel territori d'una altra part contractant o pel territori d'un estat que no és part contractant;

(ii) efectuats per un o diversos transportistes per compte d'un tercer, que estiguin establerts en el territori de la part contractant d'origen o destinació del servei i, en el cas d'un acord d'associació, igualment un o diversos transportistes establerts en el territori de les parts contractants o estats membres de la Unió Europea pels quals passi el servei que recull i deixa viatgers, si així ho decideixen, que compleixin el dret aplicable i siguin titulars d'una llicència per efectuar transports internacionals de viatgers mitjançant serveis regulars i regulars especials en autocar i autobús;

(iii) mitjançant autocars i autobusos matriculats a la part contractant en la qual està establert el transportista;

b) als desplaçaments en buit dels autocars i autobusos dedicats a aquests serveis.

2. Cap disposició d'aquest Protocol no es pot interpretar com si donés la possibilitat de prestar serveis regulars o regulars especials amb origen i destinació a la mateixa part contractant per a transportistes establerts en una altra part contractant (cabotatge).

3. De conformitat amb les disposicions de l'apartat 1 i sense perjudici de les disposicions de l'apartat 2, en els casos en què el transport forma part d'un servei prestat amb origen o amb destinació al territori en què està establert el transportista, aquest darrer podrà recollir i deixar viatgers en el territori de qualsevol part contractant per la qual passi el servei i que autoritzi una parada en el seu territori.

4. Aquest Protocol no serà aplicable:

a) a la utilització d'autobusos i autocars destinats al transport de viatgers per al transport de mercaderies amb finalitats comercials;

b) als serveis per compte propi.

Article 2. No-discriminació

Les parts contractants vetllen perquè el principi de no-discriminació per raons lligades a la nacionalitat o al lloc d'establiment del transportista, així com a l'origen o a la destinació de l'autobús o autocar i del servei proporcionat, sigui respectat en el marc d'aquest Protocol.

Article 3. Definicions

1. Als efectes d'aquest Protocol, són aplicables les definicions que figuren a l'article 3 de l'Acord Interbus.

2. Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 1, als efectes d'aquest Protocol, també són aplicables les definicions següents:

a) *Acord Interbus*: l'acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús,³ que va entrar en vigor l'1 de gener del 2003,⁴ tal com s'ha modificat posteriorment;

b) *associació*: qualsevol conveni o altre acord contractual de qualsevol mena, segons el qual les seves parts, conegudes com a socis, es comprometen a cooperar en relació amb el servei que s'ha de prestar;

c) *empresa associada*: empresa en què una o diverses empreses (empresa matriu o empreses matrius) tenen participacions i sobre les polítiques de gestió i finançament de la qual aquesta altra empresa o aquestes altres empreses exerceixen una influència significativa;

d) *grup*:

(i) una o diverses empreses associades i la seva empresa matriu o les seves empreses matrius; o

(ii) una o diverses empreses associades que tenen la mateixa empresa matriu o les mateixes empreses matrius.

³ DO L 321 del 26-11-2002, pàg. 13.

⁴ DO L 321 del 26-11-2002, pàg. 44.

Secció II. Condicions aplicables als transportistes de viatgers per carretera

Article 4

Les parts contractants apliquen les disposicions a què es fa referència a l'annex 1.

Secció III. Condicions tècniques aplicables als vehicles

Article 5

Els autobusos i autocars utilitzats per prestar els serveis internacionals regulars o regulars especials previstos en aquest Protocol han de complir les normes tècniques a què es fa referència a l'annex 2.

Secció IV. Accés al mercat

Article 6. *Serveis internacionals regulars i regulars especials subjectes a autorització*

1. Els serveis regulars estan disponibles per a tots, mitjançant una reserva obligatòria si escau.
2. Els serveis regulars i regulars especials estan subjectes a autorització de conformitat amb la secció VI.
3. El caràcter regular del servei no es veu afectat pel fet que s'adaptin les condicions d'explotació del servei.
4. L'organització de serveis paral·lels o temporals, destinats a la mateixa clientela que els serveis regulars existents, així com la no prestació de servei a determinades parades i la prestació de serveis a parades addicionals per part dels serveis regulars existents, estaran sotmeses a les mateixes normes que les que s'apliquen a aquests últims.
5. De conformitat amb les normes aplicables en matèria de competència, una part contractant o un estat membre de la Unió Europea pot decidir, cas per cas, sense cap mena de discriminació, que els serveis internacionals regulars i regulars especials de viatgers per carretera amb origen o destinació en el seu territori estiguin subjectes a acords d'associació entre els transportistes establerts en la part contractant o en l'estat membre de la Unió Europea d'origen i destinació del servei esmentat.

Els transportistes establerts en parts contractants o en estats membres de la Unió Europea pels territoris dels quals passa el servei i en els quals es recullen i es deixen viatgers, tenen dret, si així ho volen, a participar en aquestes associacions.

Les parts contractants i els estats membres de la Unió Europea interessats informen el Comitè Mixt, creat en virtut de l'article 18 d'aquest Protocol, de tota decisió d'aquesta mena i dels seus motius.

6. De conformitat amb les normes en vigor en matèria de competència, els transportistes poden crear voluntàriament associacions amb l'objectiu de prestar serveis regulars o regulars especials. Poden participar en aquestes associacions els transportistes següents:

- a) els transportistes establerts en el territori de les parts contractants o d'un estat membre de la Unió Europea on se situa l'origen o la destinació del servei;
- b) els transportistes establerts en les parts contractants o els estats membres de la Unió Europea pels territoris dels quals passa el servei, i en els quals es recullen i es deixen viatgers.

Secció V. Disposicions socials, duaneres i fiscals

Article 7

Les seccions V ("Disposicions socials") i VI ("Disposicions duaneres i fiscals") de l'Acord Interbus s'apliquen a aquest Protocol.

Secció VI. Autorització d'exploatació de serveis internacionals regulars i regulars especials

Article 8. *Naturalesa de l'autorització*

1. Les autoritzacions per als serveis internacionals regulars i regulars especials de transport de viatgers són expedides per l'autoritat competent de la part contractant en el territori de la qual està establert el transportista (en endavant, "autoritat expedidora").

2. En el cas d'un transportista establert a la Unió Europea, l'autoritat expedidora és l'autoritat competent de l'estat membre del lloc d'origen o de destinació.

3. En el cas d'un grup de transportistes que tinguin la intenció de dur a terme serveis internacionals regulars o regulars especials i en el cas d'una associació entre empreses (transportistes) d'almenys dos parts contractants en el territori de les quals es recullen i es deixen viatgers, l'autoritat expedidora és l'autoritat competent a la qual s'adreça la sol·licitud, de conformitat amb les disposicions del segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 9.

4. L'autorització s'expedeix a nom del transportista i és intransferible. Tanmateix, un transportista que hagi rebut una autorització pot, amb el consentiment de l'autoritat expedidora, dur a terme el servei mitjançant un subcontractista, en el cas que aquesta possibilitat existeixi en la legislació de la part contractant. En aquest cas, en l'autorització s'indica el nom del subcontractista i la seva funció. El subcontractista ha de complir les condicions a què es fa referència als articles 1, 4 i 5 i, pel que fa a les disposicions socials, a l'article 7, així com als annexos 1 i 2.

En el cas d'un grup de transportistes que tinguin la intenció de dur a terme un servei internacional regular o regular especial, l'autorització s'expedeix a nom de totes les empreses del grup i menciona els noms de tots els transportistes. Es lliura a l'empresa designada pels altres transportistes a aquest efecte i que l'hagi sol·licitat, juntament amb còpies legalitzades per a les altres empreses.

En el cas d'una associació, s'expedeixen originals de l'autorització per a cada empresa associada, i s'indica el nom de cada empresa a l'autorització.

En el cas que els serveis internacionals regulars o regulars especials els duguin a terme un grup o una associació, tal com es preveu en els paràgrafs segon i tercer, els transportistes participants són lliures de decidir entre ells la distribució real dels volums de trànsit.

5. La durada màxima de validesa de l'autorització és de cinc anys. Pot ser més curta, ja sigui a petició del sol·licitant, ja sigui de comú acord entre les autoritats competents de les parts contractants en el territori de les quals es recullen o es deixen viatgers.

6. L'autorització indica:

- a) el tipus de servei;
- b) l'itinerari del servei, principalment els punts de sortida i d'arribada;
- c) el període de validesa de l'autorització;
- d) les parades i els horaris.

7. L'autorització s'ha d'ajustar al model que figura a l'annex 4.

8. Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 2 de l'article 1, l'autorització permet al seu titular o titulars efectuar serveis internacionals regulars i/o regulars especials en el territori de totes les parts contractants per on passa l'itinerari del servei.

9. El transportista d'un servei regular o regular especial pot utilitzar vehicles addicionals per fer front a situacions temporals i excepcionals. Aquests vehicles addicionals només es poden utilitzar en les condicions establertes a l'autorització prevista a l'apartat 6.

En aquest cas, a més dels documents esmentats a l'article 15, el transportista s'ha d'assegurar de portar en el vehicle una còpia del contracte entre el transportista del servei internacional regular o regular especial i l'empresa que proporciona els vehicles addicionals, o un document equivalent, per poder-la presentar si ho sol·licita un inspector autoritzat.

Article 9. *Presentació de la sol·licitud d'autorització dels serveis internacionals regulars i regulars especials*

1. Les demandes d'autorització de serveis internacionals regulars i regulars especials les ha de presentar el transportista a la seva autoritat expedidora.

Per a cada servei es presentarà una única sol·licitud. En els casos previstos a l'apartat 3 de l'article 8, l'haurà de presentar el transportista designat pels altres transportistes a aquest efecte.

La sol·licitud s'ha d'adreçar a l'autoritat expedidora de la part contractant del territori en què estigui establert el transportista que la presenta.

2. La sol·licitud d'autorització es presenta segons el model que figura a l'annex 3.

3. El sol·licitant de l'autorització ha de facilitar qualsevol informació complementària que consideri útil o que li sigui demanada per l'autoritat expedidora, concretament, els documents enumerats a l'annex 3.

Article 10. *Procediment d'autorització*

1. L'autorització s'expedirà d'acord amb les autoritats competents de totes les parts contractants en el territori de les quals es recullen o es deixin viatgers. L'autoritat expedidora facilitarà a aquestes autoritats competents, així com a les autoritats competents de les parts contractants pels territoris de les quals passi el servei sense recollir ni deixar viatgers, juntament amb la seva valoració, una còpia de la sol·licitud i de tots els altres documents pertinents.

Pel que fa a la Unió Europea, les autoritats competents a què fa referència el primer paràgraf són les dels estats membres en el territori dels quals es recullen o es deixen viatgers i pels territoris de les quals passa el servei sense recollir ni deixar viatgers.

2. Les autoritats competents de les parts contractants per a les quals s'ha demanat l'acord notificaran la seva decisió a l'autoritat expedidora en un termini de quatre mesos. Aquest termini començarà a córrer a partir de la data de recepció de la sol·licitud d'acord amb el que consti a l'acusament de recepció. Si la decisió rebuda de les autoritats competents de la part contractant per a la qual es va sol·licitar l'acord és negativa, ha d'estar degudament motivada. Si l'autoritat expedidora no rep cap resposta en un termini de quatre mesos, es considera que les autoritats competents consultades donen la seva conformitat i l'autoritat expedidora pot concedir l'autorització.

Les autoritats competents de les parts contractants pel territori de les quals passa el servei sense que s'hi deixin ni recullin viatgers poden comunicar a l'autoritat expedidora les seves observacions en el termini indicat al primer paràgraf.

3. L'autoritat expedidora emet una resolució en un termini de sis mesos a partir de la data en què el transportista ha presentat la sol·licitud.⁵

4. L'autorització es concedeix, tret que:

- a) el sol·licitant no estigui en condicions de prestar el servei objecte de la sol·licitud amb el material de què disposa directament;
- b) el sol·licitant no hagi respectat la legislació nacional o internacional en matèria de transports per carretera, en particular les condicions i les prescripcions relatives a les autoritzacions per als serveis de transport internacional de viatgers per carretera, o hagi comès una infracció greu de la legislació sobre el transport per carretera de la part contractant, concretament, les normes aplicables als vehicles i als períodes de conducció i de descans dels conductors;
- c) en el cas d'una sol·licitud de renovació d'autorització, no s'hagin respectat les condicions de l'autorització;
- d) una part contractant decideixi, a partir d'una anàlisi detallada, que el servei en qüestió afectaria greument, en els trams directes afectats, la viabilitat d'un servei comparable cobert per un o més contractes de servei públic de conformitat amb la legislació de la part contractant. En aquest cas, la part contractant estableix criteris no discriminatoris per determinar si el servei que se sol·licita afectaria greument la viabilitat de l'esmentat servei comparable i els comunica a les altres parts contractants a què fa referència l'apartat 1 de l'article 10;

⁵ En aquest article, els transportistes també s'anomenen *operadors*.

e) una part contractant decideixi, a partir d'una anàlisi detallada, que la finalitat principal del servei no és transportar viatgers entre parades situades en diferents parts contractants.

En el cas que un servei internacional d'autocars i autobusos existent afecti greument, en els trams directes afectats, la viabilitat d'un servei comparable cobert per un o més contractes de servei públic de conformitat amb la legislació d'una part contractant com a conseqüència de circumstàncies excepcionals impossibles de preveure en el moment d'atorgar l'autorització, una part contractant pot, amb l'acord de les altres parts contractants a què fa referència l'apartat 1 de l'article 10, suspendre o retirar l'autorització d'exploitar el servei internacional d'autocars i d'autobusos després d'haver-ho notificat al transportista amb sis mesos d'antelació.

El fet que un transportista ofereixi preus inferiors als que ofereixen altres transportistes per carretera, o el fet que el trajecte en qüestió ja sigui explotat per altres transportistes per carretera, no constitueix per si mateix una justificació per denegar la sol·licitud.

5. L'autoritat expedidora i les autoritats competents de totes les parts contractants que intervinguin en el procediment per arribar a l'acord esmentat a l'apartat 1 només poden refusar les demandes pels motius previstos en aquest Protocol.

6. Una vegada complert el procediment previst als apartats 1 a 5, l'autoritat expedidora concedeix l'autorització o denega formalment la sol·licitud.

Les decisions de denegar una sol·licitud són motivades. Les parts contractants garanteixen als transportistes la possibilitat de presentar observacions en cas de denegació de la seva sol·licitud.

L'autoritat expedidora comunica la seva decisió a totes les autoritats competents previstes a l'apartat 1 i els envia, si escau, una còpia de l'autorització.

Article 11. Renovació i modificació de l'autorització

1. L'article 10 s'aplica, *mutatis mutandis*, a les demandes de renovació d'una autorització o de modificació de les condicions en què s'han d'efectuar els serveis subjectes a autorització.

2. En el cas d'una modificació de poca importància de les condicions d'explotació, en particular, l'adaptació de les freqüències, les tarifes i els horaris, n'hi ha prou que l'autoritat expedidora comuniqui la informació sobre la modificació esmentada a les altres parts contractants afectades. La modificació dels horaris o de les freqüències que afecti el calendari de controls fronterers entre les parts contractants o amb països tercers no es considera una modificació de poca importància.

3. Les parts contractants afectades poden acordar que l'autoritat expedidora decideixi per si mateixa les modificacions de les condicions d'explotació d'un servei.

Article 12. Expiració de l'autorització

1. L'autorització per explotar un servei internacional regular o regular especial expira al final del seu període de validesa o tres mesos després que l'autoritat expedidora hagi rebut una notificació del seu titular de la intenció de posar fi a l'explotació del servei. Aquesta notificació ha de ser motivada.

2. En el cas que un servei ja no tingui demanda, el termini de notificació previst a l'apartat 1 és d'un mes.

3. L'autoritat expedidora ha d'informar les autoritats competents de les altres parts contractants afectades sobre l'expiració de l'autorització.

4. El titular de l'autorització ha d'informar els usuaris de la finalització del servei amb una publicitat adequada i amb un mes d'antelació.

Article 13. Obligacions dels transportistes

1. Excepte en cas de força major, el transportista d'un servei internacional regular o regular especial posa en marxa el servei sense tardar i, fins que expira l'autorització, adopta totes les mesures que garanteixin un servei de transport que compleix les normes de continuïtat, regularitat i capacitat, així com les altres condicions fixades a l'apartat 6 de l'article 8.

2. El transportista ha de publicar l'itinerari del servei, les parades, els horaris, les tarifes i les altres condicions de transport, de manera que aquestes informacions siguin fàcilment accessibles per a tots els usuaris.

3. Les parts contractants afectades poden modificar, de comú acord i d'acord amb el titular de l'autorització, les condicions d'explotació que regeixen un servei internacional regular o regular especial.

Secció VII. Disposicions destinades a garantir el compliment d'aquest Protocol

Article 14

Les autoritats competents de les parts contractants vetllen perquè els transportistes compleixin les disposicions d'aquest Protocol.

Article 15

1. Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 9 de l'article 8, l'autorització, o la còpia legalitzada de la mateixa autorització, per efectuar serveis internacionals regulars o regulars especials i la llicència del transportista o còpia legalitzada de la mateixa llicència per al transport internacional de viatgers per carretera, lliurada de conformitat amb la legislació nacional o de la Unió Europea, s'han de portar a l'autocar o a l'autobús i s'han de presentar si ho sol·licita qualsevol inspector autoritzat.

2. Sense perjudici de les disposicions de l'apartat 1, així com de l'apartat 9 de l'article 8, en el marc d'un servei regular especial, el contracte conclòs entre l'organitzador i el transportista, o una còpia d'aquest darrer, així com un document que doni fe que el servei regular especial garanteix el transport d'una categoria particular de viatgers amb l'exclusió d'altres viatgers, a efectes d'un servei regular especial, també serveixen com a documents de control i s'han de portar en el vehicle a fi de poder-los presentar si ho sol·licita qualsevol inspector autoritzat.

Secció VIII. Disposicions generals i finals

Article 16. Vigència del Protocol. Avaluació del funcionament del Protocol

1. Aquest Protocol se signa per a un període de cinc anys a comptar de la data en què entri en vigor.
2. El període de vigència d'aquest Protocol es renova automàticament per períodes successius de cinc anys entre les parts contractants que no manifestin la voluntat de no prolongar-lo. En cas contrari, la part contractant interessada notifica al Secretariat General del Consell de la Unió Europea, en la seva qualitat de dipositari d'aquest Protocol (en endavant, "dipositari"), la seva intenció de denunciar-lo de conformitat amb l'article 31 de l'Acord Interbus.
3. Abans de la fi de cada període de cinc anys, el Comitè Mixt a què es refereix l'article 18 d'aquest Protocol procedeix a l'avaluació del funcionament del Protocol, de preferència, juntament amb l'avaluació del mateix Acord Interbus.

Article 17. Acords bilaterals, ratificació o aprovació i dipositari del Protocol, entrada en vigor del Protocol, denúncia i llengües

1. Les disposicions dels articles 25, 27, 28, 31 i 34 de l'Acord Interbus s'apliquen, *mutatis mutandis*, a aquest Protocol, amb les modificacions següents:

- a) els números "quatre" i "quart" mencionats a l'apartat 1 de l'article 28 de l'Acord Interbus se substitueixen, respectivament, per "tres" i "tercer";
- b) aquest Protocol entra en vigor, per a les parts contractants que l'han signat i aprovat o ratificat, el primer dia del mes següent al mes en què tres parts contractants, inclosa la Unió Europea, hagin dipositat el seu instrument d'aprovació o ratificació prop del dipositari.

2. Les disposicions d'aquest Protocol substitueixen les disposicions corresponents als acords bilaterals conclusos entre les parts contractants i entre aquestes darreres i els estats membres de la Unió Europea.

Malgrat les disposicions de l'article 25 de l'Acord Interbus, les disposicions pertinents als acords bilaterals existents entre les parts contractants i entre aquestes darreres i els estats membres de la Unió Europea es poden mantenir durant el període de cinc anys esmentat a l'apartat 5 de l'article 8 d'aquest Protocol, calculat a partir de l'entrada en vigor d'aquest Protocol per a les parts contractants afectades.

Article 18. Comitè Mixt

1. Per facilitar la gestió d'aquest Protocol, es crea un Comitè Mixt. Aquest Comitè Mixt està compost per representants de les parts contractants.
2. Els articles 23 i 24 de l'Acord Interbus s'apliquen *mutatis mutandis*.

Article 19. Adhesió a la Unió Europea d'una part contractant que no pertany a la Unió Europea

1. El Comitè Mixt a què fa referència l'article 18 ha de ser informat de qualsevol sol·licitud presentada per una part contractant o per qualsevol estat tercer per esdevenir membre de la Unió Europea.
2. La Unió Europea notifica a les parts contractants l'adhesió a la Unió Europea d'una part contractant.
3. Una part contractant d'aquest Protocol que s'hagi adherit a la Unió Europea es considera, a partir de la data de la seva adhesió, com un estat membre de la Unió Europea i no com una part contractant independent d'aquest Protocol.
4. Les parts contractants examinen, en el marc del Comitè Mixt, la incidència d'aquesta adhesió sobre aquest Protocol. El Comitè Mixt es pronuncia sobre qualsevol adaptació o mesura de transició que puguin ser necessàries al respecte.

Article 20. Signatura

1. Aquest Protocol s'obre a signatura a la seu del depositari a Brussel·les, durant un període de dos anys a partir de la data d'adopció de la decisió del Consell (UE) 2020/1705⁶ relativa a la signatura d'aquest Protocol per la Unió Europea. El depositari notifica aquesta data a totes les parts contractants amb temps suficient.
2. Només les parts contractants de l'Acord Interbus poden signar i ratificar aquest Protocol. Els instruments d'aprovació o de ratificació es dipositen prop del depositari, que n'informa les altres parts contractants.

Article 21. Adhesió

Una vegada aquest Protocol entra en vigor, qualsevol part contractant de l'Acord Interbus es pot adherir també a aquest Protocol.

Els instruments d'adhesió a aquest Protocol es dipositaran prop del depositari.

Els apartats 3 i 4 de l'article 30 de l'Acord Interbus s'apliquen *mutatis mutandis*.

Article 22. Annexos

Els annexos d'aquest Protocol formen part integrant del mateix Protocol.

Article 23. Substitució del Protocol anterior

Aquest Protocol substitueix el Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús, que va estar obert a signatura entre el 16 de juliol del 2018 i el 16 d'abril del 2019. Aquest Protocol anterior deixa de tenir valor jurídic.

Fet a Brussel·les.

A aquest efecte, els plenipotenciaris subscrits signen aquest Protocol.

⁶ Decisió (UE) 2020/1705 del Consell, del 23 d'octubre del 2020, relativa a la signatura, en nom de la Unió Europea, d'un Protocol de l'Acord relatiu al transport internacional ocasional de viatgers en autocar o autobús (Acord Interbus) pel que fa al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús (DO L 385 del 17.11.2020, pàg. 1).

Annex 1

Condicions aplicables als transportistes de viatgers per carretera

L'annex 1 de l'Acord Interbus s'aplica a aquest Protocol sense perjudici del que segueix:

El Reglament (CE) núm. 1071/2009 del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'octubre del 2009, pel qual s'estableixen les normes comunes sobre les condicions que s'han de complir per exercir la professió de transportista per carretera, i pel qual es deroga la Directiva 96/26/CE del Consell (DO L 300, del 14-11-2009, pàg. 51), modificat en darrer lloc pel Reglament (UE) núm. 517/2013 del Consell, del 13 de maig del 2013 (DO L 158 del 10-6-2013, pàg. 1), s'aplica a aquest Protocol, a excepció dels apartats 5 a 7 de l'article 16 i dels articles 18 a 21, 23 i 25 a 28. Els drets i les obligacions dels estats membres de la Unió Europea s'apliquen *mutatis mutandis* a les parts contractants.

El Reglament (UE) núm. 181/2011 del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de febrer del 2011, sobre els drets dels viatgers d'autobús i autocar, que modifica el Reglament (CE) núm. 2006/2004 (DO L 55, del 28-2-2011, pàg. 1), s'aplica a aquest Protocol, a excepció de les lletres *a* i *b* de l'article 3, de les dos últimes frases de l'article 12, de l'article 18, de l'apartat 2 de l'article 28, dels articles 29 i 30, de l'última frase de l'article 31, i de l'article 32. Els drets i les obligacions dels estats membres de la Unió Europea s'apliquen *mutatis mutandis* a les parts contractants.

Annex 2

Normes tècniques aplicables als autobusos i autocars

L'annex 2 de l'Acord Interbus s'aplica a aquest Protocol.

ANNEX 3

MODEL DE SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ D'UN SERVEI INTERNACIONAL
REGULAR O REGULAR ESPECIAL

(Full blanc — format DIN A4)

(El text s'ha de redactar en la llengua o llengües oficials o en una de les
llengües oficials de la part contractant en la qual es fa la sol·licitud)FORMULARI DE SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ O DE RENOVACIÓ DE
L'AUTORITZACIÓ D'UN SERVEI INTERNACIONAL REGULAR O REGULAR
ESPECIAL⁷

- Per iniciar un servei regular ☐
Per iniciar un servei regular especial ☐
Per renovar l'autorització d'un servei ☐
Per modificar les condicions d'autorització d'un servei ☐

prestat mitjançant autocar i autobús, entre parts contractants, de
conformitat amb el Protocol relatiu al transport internacional regular i
regular especial dels viatgers en autocar i autobús de l'Acord relatiu al
transport ocasional internacional de viatgers en autocar i autobús (Acord
Interbus).

.....

(Autoritat expedidora)

1. Cognoms i nom o raó social del transportista sol·licitant; si la sol·licitud la
presenta un grup de transportistes o una associació, el nom del
transportista designat pels altres transportistes a efectes de presentació
de la sol·licitud:

.....
.....

2. Serveis prestats⁸

Per un transportista ☐ per un grup de transportistes ☐ per una associació
☐ per un subcontractista ☐

3. Nom i adreça del transportista o, en el cas d'un grup de transportistes o
d'una associació, noms de tots els transportistes del grup o de
l'associació; a més, cada subcontractista ha d'estar identificat pel seu

⁷ Marcar la casella corresponent o completar, segons el cas.

⁸ Marcar la casella corresponent o completar, segons el cas.

nom⁹

3.1.....tel.....

3.2.....tel.....

3.3.....tel.....

3.4.....tel.....

(Segona pàgina de la sol·licitud d'autorització o de renovació d'autorització)

4. En cas d'un servei regular especial:

4.1. Categoria de viatgers: ¹⁰ treballadors ☐ escolars/estudiants ☐ altres ☐

5. Durada de l'autorització demanada o data de finalització del servei:

.....

6. Itinerari principal del servei (subratllar les parades on es recullen i es deixen els viatgers)¹¹:

.....
.....
.....

7. Període d'explotació:
.....
.....

8. Freqüència (diària, setmanal, etc.):
.....

9. TarifesAnnex
adjunt.

10. Adjuntar un pla de conducció que permeti controlar que es respecta la normativa internacional relativa als temps de conducció i als períodes de descans.

11. Nombre d'autoritzacions o còpies legalitzades de les autoritzacions demanades: ¹²

9 Adjuntar la llista, si escau.

10 Marcar la casella corresponent o completar, segons el cas.

11 L'autoritat expedidora pot demanar que una llista completa dels punts on es recullen i es deixen viatgers, amb les adreces completes d'aquests punts, s'adjunti per separat a aquest formulari.

12 Omplir, si escau.

.....

12. Indicacions complementàries:

.....

(Lloc i data)

(Firma del sol·licitant)

.....

S'indica al sol·licitant que, vist que l'autorització o la seva còpia legalitzada s'ha de portar en el vehicle, el nombre d'autoritzacions o de còpies legalitzades expedides per l'autoritat competent que ha de portar el sol·licitant, ha de correspondre al mateix temps amb el nombre de vehicles necessaris per a efectuar el servei sol·licitat.

Avis important

És necessari adjuntar a la sol·licitud:

- a) l'horari, incloses les franges horàries per als controls als passos fronterers pertinents;
- b) una còpia legalitzada de la llicència o llicències del transportista o dels transportistes per al transport internacional de viatgers per carretera, lliurada d'acord amb la legislació nacional o de la Unió;
- c) un mapa a una escala apropiada en què estiguin marcats tant l'itinerari com els punts de parada on es recullen o es deixen viatgers;
- d) un pla de conducció que permeti controlar que es respecta la normativa internacional sobre els temps de conducció i els períodes de descans;
- e) qualsevol informació útil relativa a les estacions d'autobusos.

ANNEX 4

MODEL D'AUTORITZACIÓ PER A UN SERVEI INTERNACIONAL REGULAR O REGULAR ESPECIAL

(Primera pàgina de l'autorització)

(Full taronja — format DIN A4)

(El text s'ha de redactar en la llengua o llengües oficials o en una de les
llengües oficials de la part contractant en la qual es fa la sol·licitud)

Autorització

De conformitat amb el Protocol sobre al transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús, entre parts contractants, de l'Acord relatiu al transport ocasional internacional de viatgers en autocar i autobús (Acord Interbus).

ESTAT QUE EXPEDEIX L'AUTORITZACIÓ:

Autoritat expedidora:

Codi país de la part contractant:¹

AUTORITZACIÓ

Núm.:

per a un servei regular ☐ ²

per a un servei regular especial ☐ ¹

en autocar o autobús entre parts contractants del Protocol sobre el transport internacional regular i regular especial de viatgers en autocar o autobús (Protocol de l'Acord Interbus)

Per a:

Nom complet, o raó social del transportista o operador gestor, en el cas d'un grup d'empreses o d'una associació:

¹ Albània (AL), Andorra (AD), Àustria (A), Bèlgica (B), Bòsnia i Hercegovina (BIH), Bulgària (BG), Xipre (CY), Croàcia (HR), República Txeca (CZ), Dinamarca (DK), Estònia (EST), Finlàndia (FIN), França (F), Alemanya (D), Grècia (GR), Hongria (H), Irlanda (IRL), Itàlia (I), Letònia (LV), Lituània (LT), Luxemburg (L), Malta (MT), República de Moldàvia (MD), Montenegro (ME), Països Baixos (NL), Macedònia del Nord (MK), Polònia (PL), Portugal (P), Romania (RO), Eslovàquia (SK), Eslovènia (SLO), Espanya (E), Suècia (S), Turquia (TR), Ucraïna (UA), Regne Unit (UK), a completar.

² Marcar la casella corresponent o completar, segons el cas.

Adreça:

Telèfon, fax o correu electrònic:

(Segona pàgina de l'autorització)

Nom, adreça, telèfon i fax o correu electrònic del transportista o, en el cas d'un grup de transportistes o d'una associació, noms de tots els transportistes del grup o de l'associació; a més, noms dels subcontractistes, que s'hauran d'identificar com a tals:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

Llista adjunta, si escau

Validesa de l'autorització: A partir del : Fins al :

Lloc i data d'expedició:.....

Signatura i segell de l'autoritat o de l'organisme que expedeix l'autorització.....

1. Itinerari:.....

a) Lloc de sortida del servei:.....

b) Lloc de destinació del servei:.....

Itinerari principal del servei, subratllant les parades on es recullen i es deixen els viatgers:.....

2. Horaris:

(adjunt a aquesta autorització)

3. Servei regular especial:

a) Categoria de viatgers:.....

4. Altres condicions o observacions especials:
.....

Segell de l'autoritat que expedeix l'autorització

Avís important:

- 1) Aquesta autorització és vàlida per a tot el viatge.
- 2) L'autorització o una còpia legalitzada per l'autoritat expedidora, s'ha de conservar en el vehicle durant tot el viatge i s'ha de presentar a petició de qualsevol inspector autoritzat.
- 3) El punt de sortida o de destinació ha d'estar situat en el territori de la part contractant on el transportista està establert i on estan matriculats els autocars i autobusos.

(Tercera pàgina de l'autorització)

CONSIDERACIONS GENERALS

- 1) El transportista ha de començar el servei de transport dins del termini indicat en la decisió de l'autoritat expedidora que concedeix l'autorització.
- 2) Excepte en cas de força major, el transportista d'un servei internacional regular o regular especial pren totes les mesures a fi de garantir que el servei de transport respecta les condicions que consten a l'autorització.
- 3) El transportista ha de posar a disposició del públic la informació relativa a l'itinerari, les parades, l'horari, les tarifes i les condicions de transport.
- 4) Les autoritats competents de les parts contractants afectades poden modificar, de comú acord i d'acord amb el titular de l'autorització, les condicions de la prestació d'un servei internacional regular o regular especial.
- 5) A més dels documents relatius al vehicle i al conductor (com el certificat de matriculació del vehicle i el permís de conduir), els documents que es detallen a continuació serveixen de documents de control de conformitat amb aquest Protocol; s'han de portar en el vehicle i s'han de presentar quan ho sol·liciti qualsevol inspector autoritzat:

— l'autorització, o una còpia legalitzada, per prestar serveis internacionals regulars o regulars especials;

— la llicència del transportista o una còpia legalitzada per al transport internacional de viatgers per carretera, lliurada de conformitat amb la legislació nacional o de la Unió Europea,

— en el cas d'un servei internacional regular especial, el contracte entre l'organitzador i el transportista, o una còpia legalitzada d'aquest, així com un document que justifiqui que els viatgers constitueixen una categoria específica que exclou a tots els altres a efectes d'un servei regular especial,

— en el cas que un transportista d'un servei regular o regular especial utilitzi vehicles addicionals per fer front a situacions temporals i excepcionals, a més dels documents pertinents ja esmentats, una còpia del contracte conclòs entre el prestador del servei internacional regular o regular especial i l'empresa que proporciona els vehicles addicionals, o un document equivalent.

(Quarta pàgina de l'autorització)

CONSIDERACIONS GENERALS (continuació)

- 6) Els transportistes d'un servei internacional regular, que no sigui un servei regular especial, expedeixen als viatgers un bitllet individual o col·lectiu, en el qual s'indica el dret al transport i que serveix com a document de control, que acredita la formalització d'un contracte de transport entre el viatger i el transportista. Els bitllets, que també poden ser electrònics, han d'indicar:
- a) el nom del transportista;
 - b) els punts de sortida i de destinació i, si escau, el viatge de tornada;
 - c) el període de validesa del bitllet i, si escau, la data i l'hora de sortida;
 - d) el preu del transport.

El viatger ha de presentar el bitllet a petició de qualsevol inspector autoritzat.

- 7) Els transportistes que prestin serveis internacionals regulars o regulars especials de transport de viatgers han de permetre totes les inspeccions destinades a garantir que els serveis s'efectuen correctament, sobretot pel que fa als temps de conducció i als períodes de descans, a la seguretat viària i a les emissions.

Parts	Signatura	Ratificació	Entrada en vigor	Declaracions/reserves
Albània		06/12/2024	01/03/2025	
Andorra	14/09/2022			
Bòsnia	20/10/2022	02/09/2024	01/10/2024	
Macedònia	01/10/2024			
Moldàvia	28/10/2021	23/02/2024	01/10/2024	
Regne Unit	19/10/2022	27/01/2025	01/04/2025	
Ucraïna	11/02/2021	27/02/2025	01/05/2025	
Unió Europea	11/02/2021	28/09/2021	01/10/2024	